

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.054/2023/8.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Miholics Ügyvédi Iroda (jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Miholics Krisztián ügyvéd) által képviselt **felperes** (felperes címe.) **felperesnek** a Kálóczy és Társai Ügyvédi Iroda (jogi képviselő címe1, ügyintéző: dr. Bagi János Zoltán ügyvéd) által képviselt **Elit Ortopéd Cipőgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság** (alperes címe) **alperes** ellen elmaradt munkabér és egyéb járandóságok iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 16.M.70.887/2021/32. számú ítélete ellen a felperes által 33., az alperes által 35. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében az elmaradt munkabér, teljesítménybér, szabadságra járó távolléti díj tekintetében helybenhagyja, a perköltség tekintetében megváltoztatja és annak összegét felemeli 1.085.285.- (egymillió-nyolcvanötezer-kettőszáznolcvanöt) forintra, mely az ÁFA-t is tartalmazza.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 111.547 (száztizenegyezer-ötszáznegyvenhét) forint ÁFA-t is tartalmazó ügyvédi munkadíjból és 27.885 (huszonhétezer-nyolcszáznyolcvanöt) forint fellebbezési illetékből álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Ítéleti tényállás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás szerint a felperes 2016. február 1-jétől állt az alperes alkalmazásában határozatlan idejű munkaviszonyban, utolsó munkaköre gyártásirányítási vezető, értékesítési munkatárs volt.

[2] A felperes a munkaviszonyt 2021. június 21-én szüntette meg harminc napos felmondási idővel 2021. július 21. napjával. A munkaviszony megszűnésekor a felperes alapbére 550.000.- forint/hó volt. A felperes ezen túlmenően jogosult volt teljesítménybérre, ami nem a felperes konkrét teljesítményéhez igazodott, hanem az alperes meghatározott gyáregységeinél megvalósult teljesítményhez.

[3] A felperes munkát végzett 2021. június 1-től június 23-ig, június hónapban 14 napot dolgozott, három napon volt szabadságon, majd 2021. június 24-től 2021. július 21-ig keresőképtelen beteg volt, ezen belül 2021. június 24-től 2021. július 14-ig betegszabadságon, majd 2021. július 15-től 2021. július 21-ig táppénzes állományban volt. Az alperes 2021. június és július hónapra a felperesnek sem munkabért, sem egyéb díjazást nem fizetett.

Kereset és ellenkérelem

[4] A felperes végső kereseti kérelmében 2021. június hónapra 350.000.- forint elmaradt munkabér, 105.946.- forint szabadság idejére járó távolléti díj, 212.215.- forint teljesítménybér és 123.604.- forint betegszabadságra járó juttatás, 2021. július hónapra pedig 251.711.- forint betegszabadságra járó juttatás és 99.064.- forint teljesítménybér, valamint ezen összegek után járó késedelmi kamatok megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Hivatkozásképpen előadta, hogy 2021. június és július hónapra a munkáltatótól bérkifizetésben nem részesült.

[5] Az alperes ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását. Hivatkozásképpen előadta, hogy a szabadnapokra nem vehető figyelembe a teljesítménybér a távolléti díj részeként azokra a hónapokra, amikor a felperes megkapta a teljesítménybérét, mert az kétszeres elszámolást jelentene. Ugyanez igaz a betegszabadságra járó juttatás esetében is. Az alperes a teljesítménybér igényt arra tekintettel is kérte elutasítani, hogy a felperes július hónapban egyáltalán nem dolgozott, ezért teljesítménybérre nem jogosult.

Az elsőfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetnek részben helyt adva marasztalta az alperest 2021. június hónapra 350.000.- forint elmaradt munkabér, 75.000.- forint szabadság idejére járó távolléti díj, 212.215.- forint teljesítménybér és 87.500.- forint betegszabadságra járó juttatás, valamint ezen összegek után járó kamatok, 2021. július hónapra pedig 99.064.-

forint teljesítménybér és 175.000.- forint betegszabadságra járó juttatás, valamint ezen összegek után járó késedelmi kamatok megfizetésében. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest 500.000.- forint és ÁFA perköltség felperesnek történő megfizetésére.

[7] A határozat indokolása szerint az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a felperesnek 2021. június és július hónapra kifizetést egyáltalán nem teljesített, mely tény az alperes nem is vitatott. Ezen túl a felek egyezően adták elő a felperes szabadság napjainak számát, a ledolgozott munkanapok számát, a keresőképtelen betegállomány időtartamát, a felperes havi munkabérének összegét és azt is, hogy a felperes jogosult volt teljesítmény juttatásra, amely azonban nem a felperes konkrét teljesítményének az ellentételezése volt, hanem az alperes különböző üzemegységeiben legyártott cipők után járó teljesítményjuttatás. A juttatás nem a felperes teljesítményéhez volt köthető, a felperes ezen teljesítménybért azon időszakokban is megkapta, amikor - bármely oknál fogva - nem végzett munkát. Erre tekintettel a felperest 2021. július hónapra is megilleti a teljesítménybér. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság elfogadta az alperes hivatkozását a kétszeres kifizetésre, vagyis arra, hogy ha a felperes megkapja az adott hónapra járó teljesítménybért, akkor ugyanazon napokra a betegszabadságra és a szabadságra a teljesítménybér beszámítása kétszeres kifizetést eredményezne, ezért az alperes által előadott összegeket ítélte meg.

[8] Az ítélet [39] bekezdésében rögzítette, hogy a felek egyezően nyilatkoztak arra, hogy a felperes elszámolási előlegként átvett 2021. június hónapban 84.500.- forintot az alperestől, amellyel nem számolt el. A felperes úgy nyilatkozott, hogy a 84.500.- forintot az általa igényelt összegből levonja, azonban ezt az elsőfokú bíróság nem tartotta helyesnek, figyelemmel arra, hogy a bruttó összegből a felperes az elszámolási előleg nettó összegét jogszerűen nem helyezhette levonásba és a bíróság az ítélet rendelkező részében sem dönthetett erről, miután e vonatkozásban viszontkereset, illetve jogszerű beszámítási kifogás előterjesztésére nem került sor. Ezért a bíróság az ítélet indokolásában állapította meg azt, hogy az alperes levonhatja az elszámolási előlegként átvett 84.500.- forintot, amikor a felperessel elszámol.

[9] Az elsőfokú bíróság a perköltség kapcsán rögzítette, hogy a túlnyomórészt pernyertes felperes perköltség igénye 1.220.195.- forint és ÁFA volt, ezt azonban a bíróság eltúlzottnak tartotta, ezért azt leszállította 500.000.- forint és ÁFA összegre a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban. Pp.) 82. §-a és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján. Az összeg meghatározása során mérlegelte a pertárgy értékét, a pernyertesség és pervesztesség arányát, a megtartott tárgyalási határnapok számát és a kifejtett jogi munkát.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[10] Az ítélet ellen mindkét fél fellebbezést terjesztett elő. Az alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kötelezésének leszállítását 2021. június hónapra 265.500.- forint elmaradt munkabér, 87.500.- forint betegszabadságra járó juttatás és ezen összeg 2021. július 11-től járó késedelmi kamatai, 2021. július hónapra pedig 175.000.- forint betegszabadságra járó juttatás és ezen összeg után 2021. augusztus 11-től járó kamatok megfizetésére.

[11] Hivatkozásképpen előadta, hogy a felperes személyesen a 2022. november 8-i tárgyaláson a tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint is megerősítette, hogy 84.500.- forint előlegnyújtásból eredő követeléssel az alperes felé nem számolt el. A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 161. § (2) bekezdése alapján a munkáltató követelését a munkabérből levonhatja, ha az előlegnyújtásból ered. Így az elszámolatlan előlegnyújtásból eredő követelését az alperes jogosult volt a felperes munkabéréből levonni, függetlenül attól, hogy erre vonatkozóan végrehajtható határozattal nem rendelkezett és hatályos beszámítási kifogást, illetve viszontkeresetet sem terjesztett elő. Az előlegnyújtásból eredő követelést az Mt. kiemelte azon követelések közül, amelyek csak végrehajtható határozat alapján vonhatóak le a munkabérből.

[12] Hivatkozott a Pp.221. § (1) bekezdés a) pontjának sérelmére arra tekintettel, hogy a felperes kereseti követelését a 2023. január 17-i tárgyaláson szóban – a Pp. 221. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően hatályosan – a 84.500.- forint értékű előleggel leszállította, ezért a június hónapra járó munkabér összegét az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemmel ellentétesen állapította meg. E körben vitatta az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését is, miután az elsőfokú bíróság maga hívta fel a figyelmet arra, hogy ennek az összegnek a sorsa úgy rendeződhetne, hogy a felperes levonja a követeléséből. Álláspontja szerint a bíróság a sikeresen bizonyított előlegnyújtást levonhatta volna a felperes munkabér igényéből, ugyanakkor a felperes eljárásjogi lehetősége folytán leszállította a kereseti követelését, amelyet az elsőfokú bíróságnak az összecszerűség meghatározásánál figyelembe kellett volna vennie.

[13] A 2021. június és július hónapra megítélt teljesítménybér kapcsán kifogásolta, hogy a teljesítménybérként meghatározott bérelemek valójában a felperes munkavégzése alapján járó jutalékok, melynek mértéke nem a felperes, hanem az alperes osszteljesítményén alapul, ezért is került a felperes részére felszámításra egy összegben minden hónap után, függetlenül attól, hogy felperesnek hány munkavégzéssel töltött napja volt az adott hónapban. A felperes ennek ellenére tévesen jelölte meg követelése jogalapját, következetesen rosszul, teljesítménybérként hivatkozott rá és a távolléti díjába is beleszámította. Ezáltal a felperes a jutalék megfizetésére irányuló követeléseivel vonatkozásában nem tett eleget a Pp. 170. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt követelményeknek, ezért ezek megítélése megalapozatlan, ugyanis a felperesnek teljesítménybérként nem állt és nem is állhatott fenn követelése az alperessel szemben. Előadta továbbá, hogy ezen jutalék a felperesnek a munkavégzésére tekintettel járt, a felperes azonban az alperesnél munkát 2021. június 18. napját követően nem végzett, ezért jutalék július hónapra nem jár részére.

[14] A felperes fellebbezése a megítélt perköltség felemelésére irányult, kérte annak összegét 1.099.750.- forintban megállapítani. Hivatkozásképpen előadta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a túlnyomórészt pernyertes felperes perköltség igénye 1.220.195.- forint és ÁFA lett volna és tévesen szállította le annak összegét eltúlzott mértékére tekintettel 500.000.- forint és ÁFA összegre. A felperes összesen 1.258.295.- forint perköltséget igényelt, amelyből 20.045.- forint a fizetési meghagyásos eljárásnak az eljárási díja, míg 1.238.250.- forint (azaz 975.000.- forint és ÁFA) az ügyvédi munkadíj volt. Ez nem minősül eltúlzottnak.

[15] Az elsőfokú bíróság teljes mértékben figyelmen kívül hagyta, hogy valamennyi beadvány elkészítése során szükség volt arra, hogy a jogi képviselő egyeztessen a felperessel és több esetben a felperesi követelés összezszerúségének a megállapításához komoly számításokat végezzen. A felperes az általa benyújtott beadványok esetében az azok elkészítésére ténylegesen ráfordított jogi munkával arányosan kérte felszámolni az ügyvédi munkadíjat. A felszámított perköltség arányos az adott beadványok terjedelmével, azok összetettségével, valamint az azokhoz tartozó és a jogi képviselő által megvizsgált okirati mellékletek terjedelmével. A felperes a keresetével kapcsolatosan tíz munkaóra 30.000.- forint és ÁFA, összesen 381.000.- forint megfelelő ügyvédi munkadíjat számított fel, amely arányban van a 12 oldal terjedelmű keresetlevél elkészítésével, és az ahhoz tartozó 11 db okirati melléklet áttanulmányozásához és összeállításához szükséges munkaidő ráfordítással. A felperes a 2021. november 29-i válaszirata (5 oldal, 2 munkaóra), a 2022. március 10-i keresetváltoztatása (15 oldal, 2,5 munkaóra), a 2022. május 2-i keresetváltoztatása, válaszirata és beszámítási ellenkérelme (25 oldal, 6 munkaóra) tekintetében ezen beadványok terjedelmével és összetettségével arányosan kérte megállapítani az ügyvédi munkadíjat. Az elsőfokú eljárás során hat tárgyalás esetében kérte a felperes ügyvédi munkadíj felszámolását, melyből három tárgyalás esetén két munkaóra, további három tárgyalás esetében csak egy munkaóra került felszámításra. A felszámítás kiterjedt mind a tárgyalásra, mind az arra való felkészülésre, mely nem tekinthető eltúlzottnak. A felperes az egy órában felszámított tárgyalások esetében a felkészülést nem is számította fel. Az ügyvédi munkadíjagnál feltüntetett munkaórák a valós időráfordításra figyelemmel kerültek elszámolásra és azok nem minősülhetnek eltúlzottnak. Az óradíj pedig a felperes és a jogi képviselője között létrejött a valós piaci viszonyokat figyelembevevő megbízási szerződésnek megfelelően került meghatározásra.

[16] A felperes a fizetési meghagyással kapcsolatban a 2009. évi V. törvény 44. § (1) bekezdése és 45. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapított és teljesített eljárási díjat számított fel 20.045.- forint összegben, valamint a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemmel kapcsolatosan két munkaórának megfelelő ügyvédi munkadíjat, összesen 76.200.- forint összegben. A felperes a Pp. 80. §-a alapján jogszerűen tartott igényt ezen eljárási díjnak a pereszes alperes által történő megtérítésére. Az elsőfokú bíróság így érdemben ezt helytelenül mellőzte.

[17] Az alperes fellebbezési ellenkérelme a felperes fellebbezése tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult. Hivatkozásképpen előadta, hogy a felperes a 2022. március 10. napján kelt iratában előterjesztett keresetváltoztatása kapcsán – tekintettel a Pp. 86. § (2) bekezdésére – alaptalanul számított fel perköltséget. Ezen

keresetváltoztatásra az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését és felhívását követően került sor, mert a felperes keresetét oly módon terjesztette elő, mintha a munkaviszony végéig folyamatosan dolgozott volna, ami nyilvánvalóan ellentétes volt saját tudomásával. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy azon időszakokra, amikor a felperes betegszabadságon vagy táppénzes állományban volt, nem jár munkabér. Ezen túlmenően a felperes az alperes beszámítási kifogásában levezetett anyagi jogi, valamint matematikai okfejtés ellenére fenntartotta a munkaszerződésben teljesítménybérként rögzített bérelem kétszeres beszámítását a felperes távolléti díjába, hozzájárulva a perfelvétel elhúzódsához és további perfelvételi iratok keletkezéséhez. Az elsőfokú bíróság a 2022. február 24-i tárgyaláson felhívta a felperes figyelmét, hogy az összegszerűség meghatározásánál figyelembe kell vennie azt, amennyiben az alperes bármely jogcímen bármely összeget átutalt részére ezen időszakban, ezt nyilván levonásba kell helyezni. A felperes korábban vitatta mind a 84.500.- forint elszámolási előleg átvételét, mind az erre vonatkozó tanúbizonyítási indítványt, a vonatkozó perfelvételi nyilatkozatok után perköltséget - a későbbi elismerésre tekintettel - nem indokolt felszámolni.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[18] Az alperes fellebbezése megalapozatlan, a felperes fellebbezése nagyobb részben alapos.

Előlegnyújtásból eredő követelés

[19] Az előlegnyújtásból eredő követelés kapcsán a fellebbezés megalapozatlan.

[20] A 84.500. forint előlegnyújtás felvételét és az azzal való elszámolás elmulasztását a perben a felperes elismerte. Ugyanakkor az alperes az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott arra, hogy ezt a felperes munkabéréből levonta volna, csak azt állította, hogy emiatt a felperes munkabérével nem tartozik. Éppen ezért beszámítási kifogás útján kísérelte meg ezen összeg érvényesítését a perben a felperes követelésével szemben. Az elsőfokú bíróság azonban 2022. november 8-án kelt és 2022. november 24-én jogerőre emelkedett 16.M.70.887/2021/25-I. számú végzésével a beszámítási kifogást visszautasította.

[21] A Pp. 373.§ (1)-(3) bekezdései szerint a fellebbezésben és a másodfokú eljárás során – a (2)–(5) bekezdésben foglalt kivételekkel – a keresetet, a viszontkeresetet és a beszámítást, illetve az ellenkérelmet megváltoztatni nem lehet, utólagos bizonyításnak nincs helye. A kereset-, illetve ellenkérelem-változtatást elutasító végzést a másodfokú bíróság legkésőbb az ítéletében vagy az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyező végzésében indokolja. A fellebbezésben új tény állítására akkor kerülhet sor, ha az új tény a fél önhibáján kívüli okból az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a fellebbező fél tudomására vagy következett be, feltéve, hogy az elbírálás esetén rá nézve

kedvezőbb ítéletet eredményezhetett volna. Kereset- és ellenkérelem-változtatásnak akkor van helye, ha az a (2) bekezdés szerinti ténnyel áll közvetlen okozati összefüggésben. Az alperes ebből kifolyólag a másodfokú eljárásban nem hivatkozhat arra, hogy a 84.500 forint előleget a felperes munkabéréből a per megindítását megelőzően levonta volna, mert ez új – meg nem engedett – tényállításnak és ellenkérelem-változtatásnak bizonyul. A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy az alperes egyáltalán nem fizetett a felperesnek a peresített két hónapra munkabért és ez nem azonos a munkabérből való levonással, melynek az alperes által kiállított 2021. júniusi és júliusi jövedelemkifizetési lap is ellentmond. A júniusi bérlapon levonás egyáltalán nem szerepel, a júliusin igen, de az meghatározta a levonás jogcímét és összegét, mely nem egyezett a jelen perben érvényesíteni kívánt 84.500 forint előlegnyújtással: a júliusi bérjegyzéken a szabadság visszavonása miatt 50.000 forint került levonásra és 125.000 forint bérkorrekció az időszaki távollét (2021. június 24-től 2021. június 30-ig terjedő időszak) miatt. Ezért az alperes hivatkozása a munkabérből való levonásra elkésett és alaptalan.

[22] Az elsőfokú bíróság a perfelvétel során az anyagi pervezetés körében tájékoztatást adott a peres feleknek a 16.M.70.887/2021/27. számú tárgyalási jegyzőkönyvben, hogy a felek által egyezően előadott, előlegként felvett 84.500.- forint összeggel a felperes leszállíthatja a kereseti kérelmét, vagy az alperesnek van lehetősége megfontolni azt, hogy ezen összeg iránt új kereseti kérelmet nyújt be. Ennek indoka az, hogy az alperes a 84.500.- forint előleg kapcsán joghatályosan sem viszontkeresetet, sem beszámítási kifogást nem terjesztett elő, így az alperes ellenkérelmében nem volt jogosult ezen összeg levonására. Az alperes a 25. számú jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy fenntartja a 84.500.- forint beszámítással, illetve levonás iránti igényét azzal, hogy e körben a felperes elismerte, hogy ezzel az összeggel tartozik, ez tehát nem beszámítási kifogásként tartja fenn, hanem a felperes elismerésére tekintettel. Ilyen jogintézményt azonban a Pp. nem ismer, az alperes vagy beszámítással (Pp. 209.§) vagy viszontkeresettel (Pp. 204.§) érvényesíthette a perben saját pénzbeni követelését a felperes követelésével szemben, beszámítási kifogása azonban jogerősen visszautasításra került, ennek hiányában pedig nem volt mód a perben a követelés levonására.

[23] Ezt követően a felperes a 16.M.70.887/2021/27. számú jegyzőkönyvben valóban levonta a 84.500.- forint összeget a teljes tőkeösszegeből, így 1.168.976.- forintban határozta meg a követelését, de az elsőfokú bíróság e körben helyesen tájékoztatta arról, hogy a keresetleszállítás nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek, mert a kereseti követelést jogcímenként ítéli meg a bíróság. Arról is tájékoztatta a feleket, hogy eltér az egyes jogcímek adó- és járulékterhe. Ezt követően a felperes a 32. számú tárgyalási jegyzőkönyvben a korábbiakkal egyezően tartotta fenn kereseti kérelmét, méghozzá 2021. június hónapra 350.000.- forint munkabér, három napra járó 105.946.- forint szabadság idejére járó távolléti díj, 212.215.- forint teljesítménybér és 123.604.- forint betegszabadságra járó juttatás, míg 2021. július hónapra 251.711.- forint betegszabadságra járó juttatás és 99.064.- forint teljesítménybér megfizetését kérte. A perfelvétel lezárására csak ezt követően került sor. A Pp. 183. § (1) bekezdése meghatározza a perfelvétel tartalmát. E szerint a perfelvétel körében a felek keresetlevélben és perfelvételi iratban feltüntetett illetve perfelvételi tárgyaláson előadott tényre és jogra vonatkozó állítással, tagadással, be- vagy elismeréssel, ezekből következő kérelemmel, a tények megállapításához szükséges bizonyítási indítvánnyal, a bizonyítékok és a bizonyítási indítványok értékelésére vonatkozó nyilatkozattal, valamint

bizonyítási eszköz rendelkezésre bocsátásával (a továbbiakban együtt: perfelvételi nyilatkozat) – a bíróság közrehatása mellett – meghatározzák a jogvita kereteit. A perfelvétel során a keresetváltoztatást - meghatározott törvényi korlátokkal- a Pp. megengedi (185. §). Ezért megalapozatlanul sérelmezte az alperes az előlegnyújtásból eredő követelés levonásának elmaradását, tekintettel arra, hogy annak beszámítására nem volt mód, a felperes végső kereseti kérelme pedig ennek figyelmen kívül hagyásával került meghatározásra. Az elsőfokú bíróság – a rendelkezési elv és a kereseti kérelemhez kötöttség elvét betartva – a felperes végső kereseti kérelméről döntött, melyből az előlegnyújtásból szereplő követelés nem került levonásra. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy beszámítási kifogás és viszontkereset hiányában irreleváns volt az előlegnyújtásból eredő követelés is, ezért ezt a tényállásból mellőzte. Az előlegnyújtásra vonatkozó jogi indokolási rész pedig pusztán tájékoztatást ad az Mt. 161. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt jogszabályi rendelkezésről, de az nem feltétele a peren kívüli levonásnak.

Teljesítménybér

[24] Ugyancsak alaptalan az alperes fellebbezése a teljesítménybér tekintetében. A teljesítménybérnek több fajtája van és a jutalék is teljesítménybérnek számít akkor is, ha az nem kizárólag a munkavállaló teljesítményén alapul (lásd: Bankó/Berke/Kiss: Kommentár a munka törvénykönyvéhez 457. oldal). A jutalék összege a munkáltató árbevétele alapján is járhat (BH2007.312.). Az érvényesíteni kívánt jog megjelölésének hiányára való hivatkozás ezért megalapozatlan.

[25] Az elsőfokú bíróság alkalmazta az Mt. 150. § (1) bekezdését, mely szerint a távolléti díj meghatározásakor a 137. § (3) bekezdésében foglaltak szerint kifizetett teljesítménybért kell számításba venni, ezért a szabadságra és a betegszabadságra csökkentett összegben ítélte meg a felperes által követelt távolléti díjat azzal együtt, hogy a teljesítménybért a távolléttel érintett hónap teljes egészére megítélte. Ezen ítéleti rendelkezés – fellebbezés híján – jogerőre emelkedett. Ugyanakkor az alperes mind az elsőfokú, mind a fellebbezési eljárás során elismerte, hogy az általa jutalékként hivatkozott összeg – mely a bérjegyzékeken minőségi jutalékként, értékesítési jutalékként és gyártásvezetői jutalékként szerepel – az alperesi cég teljesítményétől függő juttatás volt, tehát közvetlenül nem konkrétan a felperes munkavégzéséhez kapcsolódott, hanem az alperes bizonyos gyáregységeihez és az akkor is járt, ha a felperes adott esetben munkát nem végzett (16.M.70.887/2021/27. számú jegyzőkönyv). Az elsőfokú bíróság ítéletében is rögzítette, hogy a teljes hónapra járt teljesítményjuttatás akkor is, ha a felperes az adott hónapban betegszabadságon és szabadságon volt, mely megállapítást a fellebbezés nem támadta. Az alperes a fellebbezésében is megismételte, hogy a jutalék mértéke nem a felperes, hanem az alperes összteljesítményén alapul, ezért is került a felperes részére felszámításra egy összegben minden hónap után függetlenül attól, hogy felperesnek hány munkavégzéssel töltött napja volt az adott hónapban. Miután ez a juttatás tehát nem konkrétan a felperes munkavégzéséhez kötődött és akkor is megillette, ha betegszabadságon vagy szabadságon volt, ugyanez alkalmazandó a peresített időszakra is, a felperes arra jogosult, ezért az elsőfokú bíróság helyesen kötelezte az alperest a teljesítménybér megfizetésére. A másodfokú bíróság emellett röviden utal arra, hogy az Európai Unió Bíróságának vonatkozó joggyakorlata szerint (C-155/10 Williams és társai, C-539/12. Lock) a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól

szóló, 2003. november 4-i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikkét [...] úgy kell értelmezni, hogy a munkavállaló az éves szabadsága alatt nem csak az alapbérének fenntartására, hanem egyrészt a munkaszerződése szerinti feladatainak az ellátásához ténylegesen kapcsolódó és a teljes díjazásába beszámított összeggel kompenzált valamennyi elemre, másrészt a munkavállaló személyi és foglalkoztatási státusához kötődő valamennyi elemre is jogosult. Az irányelv 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétesek az olyan nemzeti rendelkezések és gyakorlatok, amelyek értelmében a fizetett éves szabadságának jogcímén kizárólag az alapbéréből álló díjazásra jogosult az a munkavállaló, akinek a díjazása egyfelől alapbéréből, másfelől olyan jutalékból áll, amelynek összege az általa teljesített értékesítések folytán a munkáltató által megkötött szerződésekre tekintettel kerül megállapításra. Ezen értelmezés figyelembevétele a konkrét perbeli esetben a peresített hónapok vonatkozásában a teljesítménybér (jutalék) megítélésével megvalósult.

Perköltség

[26] Nagyobbrészt alapos a felperes fellebbezése a perköltség tekintetében.

[27] A másodfokú bíróság utal arra, hogy a felperes által csatolt megbízási szerződésre tekintettel a perköltség megállapításánál a pertárgyértéknek különösebb jelentősége nem volt, miután a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése azt nem határozza meg olyan körülményként, mint ami a felszámított munkadíj összegének mérséklésére alapul szolgálna. A munkadíj mérséklése azon az alapon lehetsége, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A pertárgyértéknek a körben volt jelentősége, hogy mennyi a pervesztesség és a pernyertesség aránya, melyet az elsőfokú bíróság nem határozott meg. Ez a másodfokú bíróság számítása szerint 87-13%. A pertárgyérték ugyanis 1.142.540.- forint volt, melyhez képest az elsőfokú bíróság 998.779.- forint tekintetében adott helyt a keresetnek, egyebekben azt jogerősen elutasította. Ez 87%-os pernyertességet jelent. Erre tekintettel alkalmazni kell a Pp. 83. § (2) és (5) bekezdését, mely szerint részleges pernyertesség esetén a fél az ellenfél perköltségét a pervesztessége arányában téríti meg. A megtérítési kötelezettséggel nem érintett perköltség vagy annak hányada annak a félnek a terhen marad, akinél az felmerült. A számításra irányadó továbbá a Pp. 82.§ (2) bekezdése, mely szerint a bíróság meghatározza a perköltség összegét és a megtérítésére köteles személyt annak megfizetésére kötelezi. Ha a felek egymással szemben perköltség megtérítésére kötelesek, a bíróság csak a különbözet megfizetéséről rendelkezik.

[28] Alappal hivatkozott a felperes fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság a felszámított perköltség összegét tévesen határozta meg. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes utolsó költségfelszámítása, mely tartalmazta az utolsó tárgyalás kapcsán felszámított összeget is (2023. január 31-én került benyújtásra), összesen 1.258.295.- forint összeget számított fel, ami tartalmazta már az ÁFA-t is. Az elsőfokú bíróság feltehetően a költségjegyzék nyomtatvány 2. oldalának 10. pontját nem vette figyelembe. Az 1.258.295.- forintból a felperes - figyelemmel a pernyertesség arányára - 87% perköltséget követelhet, ami 1.094.717.- forint. Ebben le kell vonni az alperest megillető perköltséget. Az alperes a per

elején az általános szabályok szerint kérte a perköltség megállapítását, utóbb olyan költségjegyzék nyomtatványokat terjesztett elő, amelyen már megbízási szerződésre hivatkozással magasabb összegű perköltséget igényelt, ám ezzel kapcsolatosan a megbízási szerződést nem csatolta. A Pp. 81. § (3) bekezdése szerint a fél a felszámítását és a (2) bekezdés szerinti okiratot legkésőbb a tárgyalás berekesztéséig, ennek hiányában az eljárást befejező határozat meghozataláig terjesztheti elő. A Pp. 81. § (2) bekezdése szerint a felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell. Az alperes azonban az okiratot, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott ügyvédi megbízási szerződést az elsőfokú eljárás befejezéséig, illetve a tárgyalás berekesztéséig nem csatolta, erre vonatkozóan pedig a bíróságnak nincs hiánypótlási feladata és ez az anyagi pervezetés körébe sem tartozik. Ezért a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a szerint a pertárgyérték alapján határozta meg az alperes által követelhető perköltséget. Ez 1.142.540.- forint, mely alapján az alperes 57.127.- forint és ÁFA perköltséget számíthat fel az IM rendelet 3. § (2) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján, ez összesen 72.551.- forint, melyből 13%-os pernyertességére tekintettel az alperest 9.432.- forint illeti meg. Így a felperes részére járó perköltség 1.094.717.- forint – 9.432.- forint, azaz összesen 1.085.285.- forint, mely az ÁFA összegét is tartalmazza.

[29] A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság döntésével a perköltség mérséklése tekintetében: a peres eljárás 2021. szeptember 1-jén kezdődött, 2023. február 2-án fejeződött be, a felperes összesen öt beadványt terjesztett elő, melyek között több kifejezetten nagy terjedelmű volt, az ügyben hat tárgyalás került megtartásra, melyen a felperesi jogi képviselő megjelent és ellátta képviseleti feladatait. A másodfokú bíróság mindezekre tekintettel nem látta indokoltnak a mérséklést, mert a felszámított összeg arányban állt a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A másodfokú bíróság utal arra, hogy az ügyvédi munkadíjat a felperes minden beadvánnyal külön-külön, tételesen felszámította, azzal az alperesnek is számolnia kellett.

[30] Megalapozatlanul hivatkozott az alperes fellebbezési ellenkérelmében a Pp. 86. § (2) bekezdésére, és arra, hogy a felperes a keresetváltoztatása kapcsán alaptalanul számított volna fel perköltséget. A Pp. 86. § (2) bekezdésben szabályozott szükségtelen cselekmények körébe nem tartozik az az eset, amikor az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése alapján, annak figyelembevételével a felperes keresetváltoztatást terjeszt elő. Az pedig, hogy a felperes keresete részben nem volt alapos, a pernyertesség-pervesztesség arányánál került figyelembevételre.

[31] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elmaradt munkabér, teljesítménybér és szabadság idejére járó juttatás tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, a perköltség tekintetében megváltoztatta és a megítélt összeget felemelte.

Záró rész

[32] A másodfokú eljárásban a felperes jelentős részben pernyertes lett, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján kötelezte az alperest a másodfokú perköltség megfizetésére. A felperes a másodfokú perköltségét 114.300.- forintban határozta meg. A másodfokú pertárgyérték a perköltség fellebbezése folytán 934.529.- forint. Ebből a felperes pernyertes lett 920.064 forint tekintetében, mely 98%-os pernyertesség. Az alperes az IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján számított fel másodfokú perköltséget, mely 23.363 forint, ennek 2%-ára jogosult az alperes, ami 467 forint.

[33] A felek a fellebbezésben fellebbezési illetéket róttak le, az alperes 52.902.- forintot, a felperes pedig 27.885.- forintot. A fellebbezési illeték összege 74.762.- forint, melyet az alperes köteles megfizetni, levonva ebből az általa és a felperes által már megfizetett összeget (27.885).

[34] Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 365. § (2) bekezdése kizárja.

Budapest, 2023. június 13.

dr. Vajas Sádor sk.

dr. Kulisity Mária

dr.Kovács Edit s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró